Till: Socialminister Lena Hallengren, socialdepartementet
Kopia: Generaldirektör Olivia Wigzell, Socialstyrelsen, Enhetschef Maria State, Socialstyrelsen
Kopia: Media 18 juni 2019

# Delrapport i regeringsuppdraget *Att kartlägga och analysera regionala skillnader vid diagnostisering och läkemedelsbehandling av neuropsykiatriska tillstånd bland barn* (RK S2018/02499/FS)

**Regeringen har den 19 april 2018 gett Socialstyrelsen uppdraget** (1) ”att utreda vilka faktorer som kan utgöra en förklaring till regionala skillnader i diagnosticering och läkemedelsbehandling av adhd. Myndigheten ska vidare utreda hur psykosociala och socioekonomiska faktorer påverkar adhd bland barn”. I uppdragstexten sägs: *”*För att ge barn med adhd de bästa förutsättningar i livet behövs psykosociala och pedagogiska stödinsatser. *Vissa* personer behöver även medicinering.” [Kursivt här.]

Socialstyrelsen ska (med beviljad förlängd tid) redovisa uppdraget senast den 30 juni 2019.

**Den här delrapporten** tar upp viktiga data rörande uppdraget som Socialstyrelsen *inte* kommer att redovisa för regeringen. Den beskriver delar av en situation som aldrig skulle kunna uppstå i Sverige, men som nu blivit verklighet. Den beskriver *den ”regionala skillnaden” i förskrivning av ”ADHD-preparat” och annan psykofarmaka till flickor (15-19) på Gotland.*

**Socialdepartementet förstår säkert allvaret** i de uppgifter som ges om förskrivningen, men andra läsare kan behöva ha en del bakgrundsinformation. Ansvariga, som Barnläkarföreningen, Socialstyrelsens/Läkemedelsverkets experter, berättade för runt 18 år sedan – när Socialstyrelsen (Kadesjö och andra) *började* föra fram *”ADHD-preparat”* (centralstimulantia) till barn som en behandling – att det aldrig, säger *aldrig*, *på något sätt* skulle kunna bli som i USA. Det var bara de *svåraste* fallen, någon liten procent av alla barn *som kunde bli aktuella* för “ADHD-behandling” med narkotika (2). Det fanns *ingen risk* att någon ”utvidgad eller okontrollerad förskrivning kommer till stånd” (3). En av ADHD-diagnostikens fäder, Keith Conners, vars skattningsskalor används också i Sverige, förfasades när han såg vad hans skapelse lett till. Med Conners ord: *”Bara omkring 1-2 % kvalificerade som ADHD”*, där han om marknadsföringen av ADHD sade: ”Det är ett påfund för att rättfärdiga utskrivningen av mediciner i aldrig tidigare skådade och otillständiga mängder.” (4, 5) Till och med den tidigare redaktören för diagnosboken DSM, Allen Frances, varnar numera för den falska ADHD-epidemi som skapats: ”Att medikalisera normala erfarenheter stigmatiserar och förnedrar människan och främjar överbehandling med onödiga och potentiellt skadliga preparat.” (6) Sverige har också (redan 2015) fått allvarlig kritik av FN:s barnrättskommitté för den omfattande förskrivningen av ”ADHD-preparat” (7), och regeringen ska snart på nytt för kommittén förklara vad man gjort för att åtgärda denna – vilket med den katastrofala utveckling vi nu ser lär bli mycket svårt.

**Man måste också**, för att förstå allvaret i situationen på Gotland, veta att alla *antidepressiva medel* (inklusive fluoxetin, Fontex) *ökar risken* för självmordsrelaterat beteende och fientlighet hos barn, ungdomar och unga vuxna (8-12). *Inga* antidepressiva (förutom fluoxetin) är godkända för behandling av barn – ”ska inte användas vid behandling av barn och ungdomar under 18 år” (13). De sista åren har vi också fått full vetskap om hur läkemedelsbolag och psykiatriska opinionsledare manipulerat sina kliniska studier av antidepressiva på unga för att skapa positiv effekt och mörklägga skador (14-18). Vi har fått ta del av nya stora, oberoende, grundläggande analyser, där slutsatsen är: “Therefore we suggest minimal use of antidepressants in children, adolescents, and young adults, as the serious

harms seem to be greater, and as their effect seems to be below what is clinically relevant." (19) Vi har också sedan 2010 sett *miljardböter* utdömas för läkemedelsbolag där manipulation av kliniska studier och illegal marknadsföring av bland annat antidepressiva för barn varit en viktig del (20). Det bör noteras att långvariga rådgivare åt Socialstyrelsen varit delaktiga i denna kriminalitet (21).

**Och förstår man inte** det *riktigt allvarliga* i förskrivningen på Gotland av psykiatrins *tyngsta* droger, neuroleptika (Risperdal, Abilify, Seroquel, Zyprexa) till unga flickor, bör man snarast skaffa sig kunskap (22). Medlen kan ge neurologiska skador i form av kroniska rörelsestörningar som ryckningar och vanställande grimaser; akatisi – en extrem inre rastlöshet som upplevs av personen som att man måste "krypa ur skinnet" – en bakomliggande faktor vid självmord och våld mot andra; en extrem viktökning följt av diabetes och de dödliga komplikationerna från den sjukdomen. Ja, neuroleptika åstadkommer störningar i alla kroppens vitala system och skadorna är egentligen kända sedan många år.

## Och vi kommer till data om "den regionala skillnaden" i förskrivning av "ADHD-preparat" och andra psykofarmaka till flickor (15-19) år på Gotland.

- **Förra året (2018) fick 16,5 % av alla flickor på Gotland – *var sjätte flicka* – i åldersgruppen 15-19 "ADHD-preparat" och/eller antidepressiva medel** (12,5 % fick antidepressiva; 7,8 % fick "ADHD-preparat"). Data utlämnade från Socialstyrelsen visar vidare att *nästan hälften* (48 %) av de (108) flickor som fick "ADHD-preparat" *också* fick antidepressiva medel.

- En vidare granskning har visat att 44 av de 108 flickor som fick "ADHD-preparat" fick amfetaminet Elvanse, som *bara* får skrivas ut "när svar på tidigare behandling med metylfenidat bedöms vara kliniskt otillräckligt" (23); alltså skulle 44 av de 108 flickorna, om denna sekvens följts, ha drabbats av säkerhetsproblemen bristande effekt eller skadeverkningar från metylfenidat (Ritalina, Concerta). Men Läkemedelsverkets biverkningsenhet låter (15 april) meddela att *ingen enda* biverkningsrapport inkommit till myndigheten från Region Gotland om detta.

- På Gotland fick förra året 2,2 % av flickorna i åldersgruppen psykiatrins allra *tyngsta* preparat (neuroleptika) – förskrivningen var 140 % (!) högre än riksgenomsnittet. Av de 30 flickorna fick 19 Abilify, 5 Risperdon, 7 Seroquel, 4 Zyprexa, 2 Lithium = 37. Vilket betyder ett genomsnitt på 1,23 per flicka av dessa de allra *tyngsta* av psykiatrins preparat. *Dessutom* har Socialstyrelsen kunnat lämna uppgift om att 26 av dessa flickor under året *också* fick medicinering med antidepressiva eller "ADHD-preparat". Både antidepressiva medel och "ADHD-preparat" kan ge skador i form av psykotiska tillstånd och det kan på goda grunder antas att många av flickorna ovan fått neuroleptika som "behandling" för de skador som de tidigare preparaten gett. Inte heller här har någon enda biverkningsrapport inkommit från Region Gotland.

- På Gotland fick alltså 12,5 % av alla flickor i åldersgruppen förra året antidepressiva medel (100 av flickorna var i åldersgruppen 15-17) – förskrivningen av 72 % högre än riksgenomsnittet. Förskrivningen har ökat med otroliga 418 % (!) sedan 2006 – *efter det* att amerikanska FDA (10) och det europeiska läkemedelsverket EMA (8) båda utgett allvarliga varningar om "ökad risk för självmordsbeteende" vid förskrivningen av antidepressiva till unga.

- En undersökning av den patientinformation som ges av Region Gotlands psykiatri till flickorna och deras anhöriga om behandling med ”ADHD-preparat” och antidepressiva visar att denna är i strid med Patientlagen, med de etiska krav som uppställts för informerat samtycke vid medicinska åtgärder, och utelämnar fullständigt saklig information om risken för självmordsbeteende och risken för fientlighet.

## Vad får vi inte läsa i Socialstyrelsens nya rapport?

När Socialstyrelsen nu ska redovisa sitt uppdrag för regeringen får vi med allra största sannolikhet inte ta del av några åtgärder för att tygla den exploderande förskrivningen av ”ADHD-preparat” och annan psykofarmaka, på Gotland eller i andra regioner.

Vi kommer inte att få ta del av data om hur läkemedelsindustrin med bedräglig marknadsföring och inhyrda psykiatriska opinionsledare *skapat* den katastrofala situation som nu råder på Gotland och i många andra regioner i landet. Hur exempelvis psykiatriker Henrik Pelling, kontaktperson när läkemedelsbolaget Shire lanserade amfetaminet Elvanse i Sverige (24, 25) bidragit till situationen på Gotland (26), hur Socialstyrelsens egna experter, som psykiatriker Kerstin Malmberg och Håkan Jarbin, under många år arbetat för och tagit emot *hundratusentals* kronor från de läkemedelsbolag som tillverkar ”ADHD-preparat” och antidepressiva (27), där Jarbin i ett obetalbart uttalande till Socialstyrelsen (13 november 2014) om ”utbildningarna” betalda av bolagen skrev: *“Vi har bytt sponsor utifrån vem som har haft intresse=haft preparat som genererat intäkter”* En underbar beskrivning av korruptionen.

Istället kommer vi att få ett försvar av förhållandena, där Socialstyrelsen som vanligt ”följer utvecklingen noga” men inte vet om det är rätt eller fel att exempelvis var sjätte flicka på Gotland får ”ADHD-preparat” och/eller antidepressiva.

Janne Larsson skribent/researcher
janne.olov.larsson@telia.com

1. Socialdepartementet, Uppdrag att analysera regionala skillnader, 19 april 2018 http://jannel.se/UppdragSocialdepartementetSoS.ADHD2018.pdf
2. Läkemedelsvärlden, (uttalande Socialstyrelsens expert Lars-Olof Janols), Förskrivning av amfetamin till ADHD-barn oroar FN-organ, 4 juli 2002, http://www.lakemedelsvarlden.se/forskrivning-av-amfetamin-till-adhd-barn-oroar-fn-organ/
3. Björn Wettergren, ordförande Svenska barnläkarföreningen, privat brev mars 2001.
4. Frances, Keith Conners, Father of ADHD, Regrets Its Current Misuse, 26 mars 2016, http://www.huffingtonpost.com/allen-frances/keith-conners-father-of-adhd_b_9558252.html
5. Schwarz, The Selling of Attention Deficit Disorder, New York Times, 14 december 2013, http://www.nytimes.com/2013/12/15/health/the-selling-of-attention-deficit-disorder.html?pagewanted=all&_r=0
6. Söderström, Trotjänare gör uppror i diagnosfabriken, SvD, 7 november 2011, http://www.svd.se/trotjanare-gor-uppror-i-diagnosfabriken ; Skårderud, ADHD ble en epidemi fordi legemiddelindustrien så muligheten, Aftenposten, 24 mars 2019, https://www.aftenposten.no/kultur/i/qn20RL/Psykiater-Allen-Frances-til-Finn-Skarderud---ADHD-ble-en-epidemi-fordi-legemiddelindustrien-sa-muligheten
7. FN:s barnrättskommitté, Concluding observations on the fifth periodic report of Sweden adopted by the Committee at its 68th session (12 – 30 January 2015), 4 februari 2015, http://www.manskligarattigheter.se/Media/Get/777/sammanfattande-slutsatser-och-rekommendationer-avseende-sveriges-femte-periodiska-rapport

8. EMA,"Serotonin-specific reuptake inhibitors and serotonin-noradrenaline reuptake inhibitors", 25 april 2005, http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/medicines/human/referrals/SSRI_and_SNRI/human_referral_000134.jsp
9. Se exempelvis produktresumé för Cipramil, http://www.fass.se/LIF/product?7&userType=2&nplId=19921023000083&docType=6
10. FDA, *Suicidality in Children and Adolescents Being Treated With Antidepressant Medications,* 15 oktober 2004, https://www.fda.gov/drugs/drugsafety/postmarketdrugsafetyinformationforpatientsandproviders/ucm161679.htm
11. Eli Lilly, *Subject: Stronger WARNING for SSRIs and other newer anti-depressants regarding the potential for behavioural and emotional changes, including risk of self-harm,* 18 maj 2004, (Health Canada Endorsed Important Safety Information on PROZAC (fluoxetine hydrochloride) http://www.healthycanadians.gc.ca/recall-alert-rappel-avis/hc-sc/2004/14273a-eng.php
12. NYT, F.D.A. Expands Suicide Warning on Drugs, 3 maj 2007, https://www.nytimes.com/2007/05/03/health/03depress.html
13. Se exempelvis produktresumé för Cipramil, http://www.fass.se/LIF/product?7&userType=2&nplId=19921023000083&docType=6
14. Healy et al. Restoring Study 329, https://study329.org/
15. Jureidini, Jon N. Amsterdam, Jay D. McHenry, Leemon B. The citalopram CIT-MD-18 pediatric depression trial: Deconstruction of medical ghostwriting, data mischaracterisation and academic malfeasance, International Journal of Risk & Safety in Medicine, 16 mars 2016, https://content.iospress.com/articles/international-journal-of-risk-and-safety-in-medicine/jrs717?utm_source=TrendMD&utm_medium=cpc&utm_campaign=The_International_Journal_of_Risk_%2526_Safety_in_Medicine_TrendMD_0
16. Moncrief, Misrepresenting harms in antidepressant trials, BMJ *28 Jan* 2016*;* 352 doi: 10.1136/bmj.i217, *http://www.bmj.com/content/352/bmj.i217*
17. Whitaker, The Real Suicide Data from the TADS Study Comes to Light, 20 februari 2012, https://www.madinamerica.com/2012/02/the-real-suicide-data-from-the-tads-study-comes-to-light/
18. David Healy, Joanna Le Noury, Jon Jureidini, Paediatric antidepressants: Benefits and risks. Int J Risk Saf Med. 2018 maj 25. doi: 10.3233/JRS-180746. https://content.iospress.com/articles/international-journal-of-risk-and-safety-in-medicine/jrs746 https://www.researchgate.net/publication/325408188_Paediatric_antidepressants_Benefits_and_risks
19. Tarang, Sharma et al "Suicidality and aggression during antidepressant treatment: systematic review and meta-analyses based on clinical study reports. BMJ 27 Jan 2016,doi: 10.1136/bmj.i65) http://www.bmj.com/content/352/bmj.i65
20. Public Citizen, Rapidly Increasing Criminal and Civil Monetary Penalties Against the Pharmaceutical Industry: 1991 to 2010, 16 december 2010, http://www.citizen.org/hrg1924 Department of Justice, Documents and Resources from the July 2, 2012 GlaxoSmithKline (GSK) Press Conference, http://jannel.se/DOJ.GSK.Resources.pdf Department of Justice, Deputy Attorney General James M. Cole Speaks at the GSK Press Conference, http://jannel.se/DOJ.GSK.Cole.pdf Delstatsåklagare Greg Abbott, Plaintiff's Second Amended Petition, 12 december 2008, http://jannel.se/texas-janssen-complaint.pdf New York Times, J. & J. to Pay $158 Million to End Suit Filed by Texas, 19 januari 2012, http://www.nytimes.com/2012/01/20/business/johnson-johnson-settles-risperdal-claim-in-texas.html Department of Justice, Stämning mot Forest Laboratories och Forest Pharmaceuticals, 13 februari 2009, http://jannel.se/celexa-complaint.pdf Rothman, Expert Witness Report, 15 oktober 2010, http://jannel.se/Rothman.Report.pdf Richard Smith, Medical Journals are an extension of the marketing arm of pharmaceutical companies, Public Library of Science, maj 2005, http://medicine.plosjournals.org/perlserv/?request=get-document&doi=10.1371/journal.pmed.0020138
21. Janne Larsson, Svensk mörklagd Cipramilstudie av psykiatriker AnneLiis von Knorring till grund för miljonstämning i USA, 2009, http://jannel.se/cipramil.barn.pdf
22. Lane, Antipsychotics Tied to Higher Risk of Death in Children, Psychology Today, 28 december 2018, https://www.psychologytoday.com/us/blog/side-effects/201812/antipsychotics-tied-higher-risk-death-in-children
23. Produktresumé Elvanse, FASS, 18 juni 2019 https://www.fass.se/LIF/product?nplId=20111213000108&userType=0

24. Shire, Elvanse (lisdexamfetamindimesylat) - ny ADHD-behandling för barn och ungdomar subventionerad, Newsdesk, 19 december 2013, http://www.mynewsdesk.com/se/shire/pressreleases/elvanse-lisdexamfetamindimesylat-ny-adhd-behandling-foer-barn-och-ungdomar-subventionerad-943387
25. Pelling, jävsdeklaration, 26 april 2012, http://jannel.se/PellingLB.pdf
26. Hela Gotland, Läkare tar inte på sig skulden, 19 april 2013, http://www.helagotland.se/nyheter/artikel.aspx?articleid=8506968
27. Jarbin, jävsdeklaration, http://jannel.se/LV.IntressekonfliktJarbin.pdf